

אוניברסיטת בר-אילן

שם הקורס: השוואת ביצועים (01-745-47) סמינריון

שנת לימודים: תשע"ז סמסטר: א' היקף שעות: (0-2 ש"ש)

המרצה: ד"ר עטרה איזקסון isaacsa@biu.ac.il

מועד: יום ד' 14-16

שעת קבלה: יום ב' 13: 30-14 או יום ד' 15: 40-16: 40 (בתיאום מראש)

מטרות ורציונאל הקורס:

מה תפקידו של המבצע? להביע את עצמו? את כוונות המלחין? להיות נאמן לסגנון ולתקופה? אולי בעידן פוסט מודרניסטי הכל אפשרי ואין כללים? מהו ביצוע טוב? דעתו של מי קובעת? האם היופי הוא בעיני המתבונן / המאזין? כיצד ועל פי מה בוחרים / שופטים בתחרויות ביצוע: מי הפסנתרן / הכנר / הזמרת הטוב ביותר כאשר חמישה נגנו את אותה יצירה בדיוק? האם ביצוע טוב (כמו אוכל או בגד), זה לא עניין של טעם? האם צריך להכיר את המאפיינים והמבנה של היצירה ובהתאם לכך לפרשה? האם נכון לבצע רק בכלים עתיקים / אותנטיים מזמנו של המלחין? אם מציינים לכל ההוראות – זאת אומרת שזה הביצוע הטוב? מה ההבדל בין הופעה חיה להקלטה באולפן? האם ניתן לשמר בהקלטה את מה שמתרחש בהופעה חיה?

ננסה לענות על סוגיות אלו ואחרות בקורס השוואת ביצועים, להתייחס לקשיי ההערכה ולשיפוט הסובייקטיבי בהתבסס על אלמנטים הכרחיים במהות המוסיקלית הפילוסופית ובהקשר לאידיאל היופי של האמנות. זאת, בהסתמך על יצירות שונות (קונצ'רטו למקלדת, סונטה לקלרינט ופסנתר, סימפונייה, אריה מאופרה וכד'), וביצועים של שירים מהזמר העברי, הפיוט ומוסיקת פופ ואף ביצוע חי.

ב. תוכן הקורס מהלך השיעורים (תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים):

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאת חובה פריטים ממוספרים ומודגשים ברשימה הביב.
ס"א 1-2	הצגת הסילבוס, מטלות ומבנה הקורס מבוא: הגדרות אסתטיות פילוסופיות: תפקיד המבצע? המלחין? והמנצח? Over the rainbow (Arlen & Harburg): Judy Garland / Ray Charles / Eric Clapton / Eva Cassidy Chopin Nocturne Op. 48 # 2: Rubinstein / Barenboim / Pollini / Gülsin Onay	3) Hanslick: pp. 47-70

	<p>היפה במוסיקה עפ"י א. הנסליק</p> <p>נקודת המבט של מנצח: 3 מנצחים קלייבר, ברנשטיין וצ'יליבידאקה</p> <p>הפילוסופיה של סרג'יו צ'יליבידאקה</p> <p>ביצוע בכלים אותנטיים או מודרניים?</p>	3
	<p>מי יתנני עוף: שמעוני / עממי בוכרי: עופרים, דמארי, זיטנר, הברירה הטבעית</p> <p>Bach Keyboard concerto in Fm BWV 1056, I: Gould / Fray / Angela Hewitt / Kovacevich / Tharaud</p>	4-5
4) Walls: pp. 72-89	<p>Turandot - Nessun Dorma: Pavarotti / Bocelli / Placido Domingo / Joseph Calleja / José Carreras</p> <p>Beethoven String Quartet Op. 59 # 1, III : Alban berg / Emerson String Quartet / Belcea Quartet / Cleveland / Budapest Q</p>	6-7-8
2) Rink in Cook & Everist: pp. 217-238	<p>Brahms, Sonata for Clarinet & piano Op. 120 # 2, I S. Chernyshev (clarinet) & N. Frolova (piano) G. Pieterse & Hepzibah Menuhin</p>	9
1) Holoman in Brown & Sadie: pp. 323-345	<p>סימפוניה מס. 9 "מן העולם החדש", I / דבוואק צ'יליבידאקה / קאראייאן / ברנשטיין / יארבי / ג'וליני</p>	10
	<p><u>הרצאת אורח:</u> שתי חלילניות / שני אמנים בביצוע חי של את אותה יצירה</p>	11
	<p>קאברים: בגני נטעתיך רחל / נ. שמר האחיות שמר / נורית גלרון / שרה מריה קצב</p> <p>סיכום</p>	12-14

ג. חובות הקורס ומרכיבי הציון הסופי:

1) נוכחות והשתתפות פעילה בשיעורים, האזנה והתכוננות משיעור לשיעור, **קריאת חובה** (20%): **רפרט** - כל סטודנט מחויב בהצגת מאמר אחד בכתב מתוך הפריטים המסומנים או מכל ספר אחר המוצג בביבליוגרפיה, אן מאחד מכתבי העת הרלוונטיים לבחירתו. המאמר או הפרק יעסוק בנושא Performance practice

יש להציג את המאמר / הפרק ולסכמו [משך 10 דק' באחד השיעורים לפי מועד שייקבע מראש]: שם המאמר, המחבר/ת, המקור (כתב עת / ספר / מאגר מידע), סיבת הבחירה, הטענה העיקרית של הכותב ומה למדת מהמאמר? יש להעלות את הסיכום לאתר מלווה קורס.

2) עבודה (80%) תאריך הגשה: השיעור האחרון של הסמסטר [קנס 5% מהציון על כל שבוע איחור]

יש לבחור יצירה [כלית או קולית] / פרק / אריה / שיר מכל סגנון הקרוב לליבך, ב שני ביצועים [יש לצרף תוים וטקסט, וקישורים מדויקים לביצועים הנבחרים] ולנתחם עפ"י הפרמטרים שנלמדו משך הקורס ולהיעזר בנימוחים ודוגמאות מתוך חומרי קריאת החובה.

לדוגמא: השוואה בין ביצועים של הסונטה של סקרלטי ק. 8 בביצוע אליסיה דה לה רוש, פלטנב, סקוט רוס, וא. טארוד.

או אופ. 54 מס' 2 של היידן בביצוע מוזאיק לעומת רביעיית שימנובסקי.

או: חלקים מהמתיאוס פסיון עם הביצועים של קלמפרר, גרדינר וסוזוקי (אצלו כעשירית ממספר המבצעים מאשר אצל קלמפרר...)

או: הקלטות של סימפוניות של בטהובן עם רוג'ר נורינגטון אל מול הקלטה של ברונו וולטר, או קאראיאן.

או: סונטות לצ'לו ופסנתר מאת ברהמס בביצוע דה פרה וברנבוים, להשוואה לביצוע של רוז ופומייר

או: להשוות ביצוע של השמינייה של מנדלסון (פרק שלישי) או החמישייה של שוברט (פרק ראשון ושני) עם L'archibudelli עם הקלטות מסורתיות יותר.

או: השוואה בין שני בצועים של אחת הרביעיות המאוחרות של בטהובן אופ. 130 / 131 / 132 Guarneri / Budapest / LaSalle / Kolisch

או: אחת הסימפוניות של מאהלר בביצוע ברנשטיין / שולטי / קובליק / מאזל / ראטל / אשנבאך / גרגיב / צ'יילי

או: כל שיר ישראלי / לועזי / פופ / רוק וכד' בשני ביצועים

יש להגיש את הנושא לאישור וליידע את המרצה על הבחירה כחודש מראש. העבודה תוגש מודפסת בפונט 12 (8-5 עמ' לכל היותר) ותכלול רשימת מקורות מפורטת בהתאם לכללי הכתיבה האקדמית בשיטת ה MLA או APA (מראי מקום וביבליוגרפיה) בעמ' נוסף. יש לציין את סיבת הבחירה, ניתוח מבחינה טקסטואלית ומוסיקלית תוך התייחסות לטקסט, לפרטיטורה ולמקורות מידע מהימנים ועדכניים.

ציון עובר : 60

Botstein, Leon. "History and Performance Practices". *The Musical Quarterly* 88 (2006): 1–6.

Brown, Howard Mayer, et al. "Performing practice." *Grove Music Online*. Oxford Music Online. Oxford University Press. Web. 3 May. 2015.
<<http://www.oxfordmusiconline.com.proxy1.athensams.net/subscriber/article/grove/music/40272pg1>>.

1) Brown, Howard Mayer, & Sadie, Stanley. *Performance Practice Music before 1600*. New York: W. W. Norton, 1990.

Butt, John. *Playing with History*. Cambridge University Press, 2002.

Cook, Nicholas. *Beyond the Score: Music as Performance*. New York: Oxford University Press, 2013.

2) Cook, Nicholas and Everist, Mark. (Eds.) *Rethinking Music*. New York: Oxford University Press, 1999.

Dipert, Randall. "The Composer's Intentions: An Examination of their Relevance for Performance." *Musical Quarterly* 66 (1980): 205–18.

Fabian, Dorottya Somorjay. Musicology and performance practice: In search of a historical style with Bach recordings. *Studia musicologica Academiae Scientiarum Hungaricae*, 41 / 1 (2000): 77-106.

Gracyk, Theodore. "Listening to Music: Performances and Recordings". *The Journal of Aesthetics and Art Criticism* 55 / 2 (1997): 139-150.

3) Hanslick, Eduard. *The Beautiful in Music*. Ed. Morris Weitz; trans. by Gustav Cohen, New York: Liberal Arts Press, (1854), 1957.

Heaton, Roger. "Music Performance Research". *Royal Northern College of Music* 5 (2012): 96-104.

November, Nancy. *Beethoven's Theatrical Quartets Opp. 59, 74 and 95*. New York: Cambridge University Press, 2013.

Rings, Michael. "Doing It Their Way: Rock Covers, Genre, and Appreciation". *Journal of Aesthetics and Art Criticism*, 71 / 1 (2013): 55-63.

Solis, Gabriel. "I Did It My Way: Rock and the Logic of Covers". *Popular Music and Society* 33 / 3 (2010): 297–318.

Shrock, Dennis. "Voices and Instruments during the Classical Era: Performance Practices Related by Primary Sources". *The choral scholar* 2/ 1 (2010): 25-36.

- 4) Walls, Peter. *History, Imagination and the Performance of Music*. Woodbridge: The Boydell Press, 2003.

מואב, תמיר. (2008). חיקוי או כיסוי? זמן דיגיטלי, 24 : 18-20.